

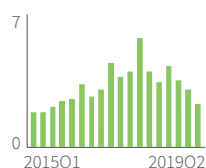
Čas za nekoliko nižjo prestavo?

Skladno s slabljenjem povpraševanja po industrijskih izdelkih se bo nižala rast dodane vrednosti v dejavnostih, ki so pretežno vezane na tuje trge, povečevala pa se bo potrošnja na domačem trgu.

Darja Močnik, Analitika GZS

2,9 %
rast BDP Slovenije v prvem polletju 2019

Medletna rast BDP v %

Vir: SURS

Krepitev makroekonomskih kazalnikov za Slovenijo se je v prvem polletju znatno umirila, pri čemer je revizija Statističnega urada RS rast v prvem četrtletju oklestila kar za 0,7 odstotne točke (na 3,3 % namesto 4 %, kot je bilo objavljeno v prvi objavi), v drugem pa se je rast dodatno umirila na 2,5 %. Posledično je tudi UMAR v jesenski napovedi znižal napoved za letošnje leto na 2,8 % (prej: 3,4 %) ter se tako povsem približal naši aktualni spomladanski napovedi. Kljub vsemu ocenjujemo, da je bila rast v 2. četrtletju verjetneje višja kot po prvi oceni (to bo lahko pokazal le čas), saj visoki rasti uvoza blaga ni sledila korespondenčna rast oblikovanja novih zalog (te so porasle, vendar manj, kot bi po naši oceni morale).

Mnogi kazalniki v svetovnem in evropskem okolju že kažejo na ohlajanje. Na vidiku je velika neznanka glede brexita kot tudi trgovinskih vojn, ki ustvarjajo višje stroške poslovanja za evropske multinacionalke. Znižujejo se tudi napovedi rasti BDP za evroobmočje,

ki naj bi letos beležilo 1,1 % rast (1,9 % v 2018). V bran ohlajanju evropskega ekonomskega okolja je stopila ECB, ki je sprejela sklep o vnovični vzpostavitvi programa odkupovanja obveznic, namenjenega povečanju količine denarja v obtoku ter hkrati znižala obrestno mero za deponiranje presežne likvidnosti bank na -0,5 %. Z ukrepi naj bi spodbudili gospodarsko rast, vendar ocenjujemo, da nizke obrestne mere ne morejo spodbuditi več investicij ali pa povpraševanja, ker so neznanke druge narave.

V prid podjetjem gredo letos tudi nekoliko nižje svetovne cene surovin, kjer so bile cene energetskih surovin avgusta letos medletno nižje za 19,2 % v EUR (predvsem cene nafte). Cene ne-energetskih surovin so se ravno tako nekoliko znižale (za 0,2 % v EUR), predvsem kovin (-4,3 %) in industrijskih surovin (-1,7 %). Stroškovno konkurenčnost Slovenije nekoliko slabšajo vse višji stroški dela ob dogovorjenih povišanjih in pomanjkanju delovne sile. **gg**

10 ključnih podatkov

Rast izvoza **14,6 %** (I-VII 19/I-VII 2018)

Slovenija letos beleži dvomestno rast blagovne menjave (izvoz +14,6 %, uvoz +12%), k čemur prispeva predvsem menjava medicinskih in farmacevtskih proizvodov, kar je povezano z novim distribucijskim centrom Kühne& Nagel. Presežek beležimo tudi pri storitveni menjavi, pri čemer se je relativno najbolj povečal presežek pri gradbenih storitvah.

Rast trgovine na drobno (brez mot. goriv) **4,7 %** (I-VII 19/I-VII 2018)

Rast plač in visoka zaposlenost (presešla je ravni predkriznega leta) omogočata višjo potrošnjo, ki se odraža tudi na prodaji, predvsem neživil, kjer je prihodek v tej trgovini letos višji za 6,9 %. Trgovine z vozili beležijo 4,6 % rast, trgovine z živili pa 2,1 %.

Rast proizvodnje **3,9 %** (I-VII 19/I-VII 2018)

Rast industrijske proizvodnje je bila v prvih sedmih mesecih še dokaj visoka (3,9 %), čeprav PMI za Slovenijo že tretji mesec zapored kaže na znake ohlajanja proizvodnega gospodarstva, predvsem na strani naročil. Rast proizvodnje je bila sicer letos najvišja v proizvodnji strojev in naprav, drugih vozil ter elektronskih in optičnih izdelkih.

Rast gradbenih del **11,8 %** (I-VII 19/I-VII 2018)

Višje investicije države, občin in infrastrukturnih podjetij rezultirajo v visoki rasti gradbenih del v prvih sedmih mesecih 2019, zlasti pri gradbenih inženirskih objektih (+13,7 % rast) kot tudi gradnji stavb (+7,2 %). Vrednost opravljenih gradbenih del kot tudi kazalnik zaupanja se letos postopno poslabšujeta.

Kazalnik gospodarske klime **4,6 %** (I-VII 19/I-VII 2018)

Kazalnik gospodarskega razpoloženja postopoma pada od konca leta 2017, julija je bil medletno nižji za 4,6 o.t. Tudi poslovne tendence izkazujejo za 13 o.t. nižje zaupanje v gradbeništvu in trgovini na drobno ter za 6 o.t. v predelovalnih dejavnostih in storitvah.

Rast inflacije **1,7 %** (I-VIII 19/I-VIII 2018)

Inflacija je bila v prvih osmih mesecih letos višja za 1,7 %, medtem ko je bila medletna še nekoliko višja 2,3 %. Na višjo rast so najbolj vplivale višje cene storitev, ki izvirajo iz domačega okolja, kot npr. toplotna energija, telefonija, komunalne storitve, poštne storitve itd.

Rast prihodka storitvenih dejavnosti **6,8 %** (I-VI 19/I-VI 2018)

Na rast prihodka storitvenih dejavnosti so najbolj vplivali poslovanje z nepremičninami (nad 11 % rast), gostinstvo (8,5 %), strokovne, tehnične dejavnosti ter promet in skladiščenje (dobrih 7 %).

Realna rast bruto plač **4,3 %** (I-VI 19/I-VI 2018)

Visoka rast plač v javnem sektorju (85,3 %), predvsem države (+6,2 %), izvira iz dogovorjenih dvigov in napredovanj. Rast plač zasebnega sektorja, kjer se rast postopno umirja, pa je povezana z dvigom minimalne plače v panogah z večjim deležem prejemnikov minimalne plače, pomanjkanjem delovne sile in še uspešnimi poslovnimi rezultati družb.

Rast prometa blaga v pristanišču **1,9 %** (I-VI 19/I-VI 2018)

Nekoliko nižjo rast pretovorjenega blaga kot lani beležijo v pristanišču Koper v prvem polletju letos (1,9 % rast). Rahlo več je bilo prometa potnikov (+0,1 %). Trend prevoza potnikov v cestnem prometu pa je še naprej v znamenju zmanjšanja. Transport sicer letos beleži rast prihodkov (+7,2 %).

Delovno aktivni **2,9 %** (I-VI 19/I-VI 2018)

Razmere na trgu dela se še naprej izboljšujejo, a z nižjo dinamiko kot v predhodnih dveh letih. Najbolj se letos povečuje število zaposlenih v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu. V prvem polletju je bilo 890.418 delovno aktivnih, kar je največ do zdaj. Brezposelnih je bilo avgusta 71.544 oseb oz. toliko kot v začetku leta 2009.

*Upoštevani statistični podatki, znani do 13.9.2019